

РЕЗЮМЕ

Повече от година след началото на пандемията от COVID-19, новите случаи в света са повече отколкото през всеки от предишните етапи на пандемията. Необходими са спешни стъпки за възпиране на нарастващите човешки жертви и на икономическото натоварване от пандемията, които задълбочават вече съществуващата дивергенция във възстановяването. Прекратяването на пандемията е проблем, който може да бъде решен, но изисква по-нататъшни съгласувани действия в глобален мащаб.

Редица организации и инициативи направляват усилията в борбата срещу нея, включително Акселератора за достъп до инструменти за борба с COVID-19 (ACT), Коалицията за иновации в областта на епидемичната готовност, Фондацията на Бил и Мелинда Гейтс, GAVI, Глобалния фонд, Световната банка, Световната здравна организация и Световната търговска организация. Настоящото предложение цели да надгради и допълни тези важни усилия.

Добре осъзнат факт е, че трайният изход от икономическата криза изисква първо да се справим със здравната криза. Политиката за борба с пандемията е икономическа политика. Края на здравната криза е от решаващо значение за световната макроикономическа и финансова стабилност, което я прави от основно значение за МВФ и другите икономически институции.

Следователно в този документ се анализират множество измерения на борбата с пандемията, включително прогнозиране на нивата на ваксинация в световен мащаб и между отделните държави при алтернативни сценарии. Прогнозите сочат силно неравнопоставени здравни перспективи до 2022 г., което представлява сериозен риск за света. Както многократно са отбелязвали служителите в областта на общественото здравеопазване, „пандемията няма да приключи никъде, докато не приключи навсякъде“.

Предлагаме прагматични действия на национално и многостранно ниво за бързо справяне с глобалната здравна криза. Предложението цели да допринесе за (1) ваксинирането на поне 40 % от населението във всички държави до края на 2021 г. и на поне 60 % до първата половина на 2022 г.; (2) едновременно с това проследяване на контактите и застраховане срещу рискове от влошаване на ситуацията; (3) осигуряване на широко разпространено тестване и проследяване, поддържане на достатъчни запаси от терапевтични средства и прилагане на мерки в областта на общественото здраве на местата, където обхватът на ваксините е нисък.

Въз основа на средствата, с които разполага акселератора ACT, оценяваме разходите за това предложение на около 50 милиарда долара, което е малко в сравнение с потенциалните ползи от по-бързото прекратяване на пандемията, които се оценяват на приблизително 9 трилиона долара. Освен това напредналите икономики могат да спечелят приблизително 1 трилион долара от допълнителни данъчни приходи, което означава, че финансирането на това предложение може да се окаже публичната инвестиция с най-висока възвръщаемост в историята.

Като се има предвид, че навременното прекратяване на пандемията е глобално обществено благо, има сериозни аргументи за предоставянето на 35 от общо 50-те милиарда щатски долара по линия на това предложение под формата на безвъзмездно финансиране от

публични, частни и многостранни донори, а останалата част — от националните правителства, евентуално подкрепени с финансиране на преференциални цени от агенции за многостранно сътрудничество.

Важността на преодоляването на недостига на финансиране, установен от акселератора АСТ, който възлиза на около 22 млрд. долара, се признава както от Г-20, така и от други правителства. Освен това страните разполагат с най-малко 15 млрд. долара по линия на финансовите инструменти, създадени от многостранните банки за развитие, за борба с COVID-19. Остават приблизително 13 млрд. долара допълнителни безвъзмездни средства, необходими за достигане на сумата от 50 млрд. долара, посочена в нашето предложение. Тази допълнителна сума е предназначена главно за повишаване на покритието на ваксините COVID-19 по линия на инициативата за глобален достъп до ваксини (COVAX) до 30 %, закупуване на допълнителни тестове за COVID-19 и разширяване на рисковия производствен капацитет като застраховка срещу рискове от влошаване.

Важно е да се отбележи, че стратегията изисква не ангажименти, а *авансово* финансиране, *авансови* дарения на ваксини и *рискови* инвестиции в глобален план. От съществено значение е необходимото финансиране да бъде предоставено незабавно в пълен размер. Предложените ключови стъпки (вж. таблицата по-долу) включват:

Постигане на целите за ваксиниране

1. *Предоставяне на допълнителни авансови безвъзмездни средства на COVAX в размер на поне 4 млрд. долара:* Това ще помогне за финализиране на поръчките на ваксини, активиране на неусвоен капацитет за ваксинално покритие и повишаване на целта за ваксиниране на населението на 91 държави с ниски и средни доходи от 20 % на 30 %.
2. *Осигуряване на свободни трансгранични потоци от суровини и готови ваксини:* Налагането на ограничения излага на риск достъпа до ваксини за милиарди хора в развиващия се свят.
3. *Даряване на излишъците от ваксини:* Прогнозираме, че през 2021 г. ще могат да бъдат дарени поне 500 милиона курса ваксини (равняващи се на около 1 милиард дози), дори ако държавите приоритизират собственото си население. Даренията, включително за покриване на разходите за доставка, трябва да се извършват чрез COVAX, така че ваксините да се споделят справедливо и съгласно принципите за защита на общественото здраве.

Застраховане срещу рискове от влошаване на ситуацията

4. *Рискови инвестиции* за увеличаване на капацитета за производство на ваксините с 1 милиард дози в началото на 2022 г. — това ще помогне за справяне с рисковете от спад, включително от нови мутации, които изискват поставянето на бустерни дози. [8 млрд. долара]
5. *Разширяване на геномното наблюдение и системния надзор на веригата за доставки* с конкретни планове за действие при извънредни ситуации за справяне със сценарии на появата на мутации или със сътресения във веригата за доставки. Това трябва да бъде

направено съвместно с организациите за многостранно сътрудничество, разработчиците и производителите на ваксини и ключови национални правителства. [3 млрд. долара]

Управление на междинния период, през който доставките на ваксини ще бъдат ограничени

6. *Осигуряване на широкообхватно тестване, достатъчно терапевтични средства, адекватни мерки за опазване на общественото здраве и подготовка за широкото прилагане на ваксини. [30 млрд. долара]*
7. *Спешна оценка и прилагане (след одобрение) на стратегии за увеличаване на интервала между дозите с цел разширяване на обхвата на ефективното предлагане на ваксини. [2 млрд. долара]*

Необходимите допълнителни мерки са на стойност 3 млрд. долара. Според прогнозите ни мерките, набелязани в стъпки 1 до 3, могат да бъдат достатъчни за постигане на целта за ваксиниране от 40 % от населението до края на 2021 г. и на 60 % до първата половина на 2022 г., ако не възникнат нови рискове за неблагоприятно развитие на ситуацията. Същевременно, стъпки 4 до 7 са необходими като застраховка срещу рисковете от влошаване на ситуацията и смекчаване на здравните последици от пандемията в междинния период. Почти цялото финансиране, необходимо за стъпки 4, 5 и 7 и голяма част от финансирането, необходимо за стъпка 6, следва да бъде под формата на безвъзмездна помощ по линия на различните направления на акселератора АСТ.

Анализът стъпва на основата на работата на споменатите по-горе организации и на съвместните усилия с редица експерти в различни области. Предложението е съсредоточено върху това, което е необходимо за овладяване на настоящата пандемия. То допълва работата на Независимата група на високо равнище на Г-20, групата за партньорство за готовност за пандемии на Г-7 и доклада на Независимата група за готовност и реакция при пандемии, които са насочени предимно към справяне с бъдещи пандемии. Отбелязваме също така огромната несигурност, свързана с тези анализи, предвид непрестанно променящата се ситуация по отношение на ваксините и разпространението на вируса. С тази уговорка, надяваме се предложението да подпомогне усилията в световен мащаб за борба с основния здравен и икономически проблем на нашето време.

Ако не бъдат предприети спешни действия, много от възникващите и развиващите се икономики ще успеят да овладяят пандемията едва към края на 2022 г. или още по-късно. Към този момент ще е твърде късно не само за съответните страни, но и за целия свят. Пандемията и нейното овладяване са проблем на цялото човечество.

Ключови елементи на предложението относно пандемията от COVID-19

Участник	Мерки	2021			2022				Недостиг на финансиране за страните със средни и ниски доходи и Глобални обществени блага (милиарди щ.д.)			
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Общо	(A + B)	От които безвъзмездни средства (A)	От които Финансирани при преференциални условия (B)
Национални власти	Поддържане на социална дистанция, носене на маски и други мерки за опазване на общественото здраве; насърчаване на бързото навлизане на масово тестване, наличие на ефективни лекарствени средства и лични предпазни средства									4	2	2
	Осигуряване на достатъчно тестове, лекарствени средства и лични предпазни средства; разширяване на капацитета на болниците за лечение на пациенти с COVID-19									20	15	5
	Подготовка за увеличаване на доставките и поставянето на ваксини (вкл. на капацитета за съхранение и транспорт, подготовка на системите за приоритизиране на ваксинацията, борба с дезинформацията в социалните медии и прилагане на бързи/съкратени процедури за регулаторни одобрение на ваксините)									6	2	4
	Инвестиране и поддържане на постоянното наблюдение на мутациите на вируса Sars-COV-2									3	2	1
Правителства, които разполагат с производствени капацитет	Улесняване на трансграничното доброволно предоставяне на лицензи и трансфери на технологии с цел изграждане на регионални производствени мощности в цял свят									1	—	1
	Наблюдение на системните рискове във веригите за доставки, за да се гарантира наличността на критично важни материали и суровини (съвместно с организациите за многостранно сътрудничество, други страни и производителите на ваксини)									< 1	—	< 1
	Разработване и редовна актуализация на планове за действие в извънредни ситуации за предоставяне на производствен капацитет на различни кандидати, при проявление на рискове											
Компании, разработващи ваксини / Регулаторни органи	Извършване на клинични изпитвания за оценка на ефективността на ваксините срещу нови щамове, потенциално финансирани от средства на донори											
	Разработване на бустерни или многовалентни ваксини за предпазване от нови щамове на вируса (при необходимост)									2	1	1
	Оценка в спешен порядък и, при одобрение, прилагане на стратегии за удължаване на интервала между дозите с потенциална финансова подкрепа от донори											
Организации за многостранно сътрудничество	Повишаване на усвояването на средства, налични по текущите кредитни инструменти; конверсия на ангажиментите за предоставяне на средства в реално авансово финансиране											
	Глобално наблюдение на системните рискове във веригите за доставки на суровините за производството на ваксини, изготвяне на планове за действие в извънредни ситуации с планиране на сценарии									< 1	< 1	—
	Гарантии, че ваксинирането в страните със средни и ниски доходи няма да бъде забавено, поради нуждите на държавите с високи доходи (напр. За поставянето на бустерни дози, ваксинирането на младите хора и т.н.)											
Г-20/Страни донори	Авансово финансиране със средства в брой в размер на 4 млрд. щ.д. на инициативата COVAX, както и допълнителни безвъзмездни средства и финансиране при преференциални условия за доставката на ваксини в зависимост от нуждите									6	5	1
	Рискови инвестиции за разширяване на капацитета за производство на ваксини за преодоляване на негативните рискове и/или задоволяване на дългосрочните нужди на страните със средни и ниски доходи									8	8	—
	Даряване на поне 500 милиона ваксинационни курса (или еквивалента на 1 милиард дози) от текущия излишък от ваксини през 2021*									—	—	—
	Поемане на ангажимент за безплатен експорт на ваксини и продукти в готов вид									—	—	—
Общо необходими средства									≈ 50	≈ 35	≈ 15	
Неизползвани кредитни механизми и ангажименти на донори в процес на разглеждане *										22	15	
Допълнителни нужди										13	—	

нулеви допълнителни разходи за даренията в натура на излишните ваксини, тъй като голяма част от снабдяването е с невъзстановими разходи, има сериозни аргументи даренията по механизма COVAX-AMC да се считат за официална помощ за развитие (ОПР). Неусвоено финансиране по линия на кредитните инструменти въз основа на кредитните инструменти за справяне с пандемията на Световната банка и Азиатската банка за развитие. Важността на преодоляването на недостига на финансиране, установен от акселератора Достъп до инструменти на COVID-19 (ACT), който възлиза на около 22 млрд. долара, се признава както от Г-20. За по-подробна информация вж. Приложение VI